

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. การอภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนารูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร
2. เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการ ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบรูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนครโดยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และนำร่างกรอบแนวคิดการวิจัยไปสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยใช้แบบสอบถาม

ระยะที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร ผู้วิจัยนำรูปแบบที่ได้จากระยะที่ 1 มาตรวจสอบความเหมาะสมโดยการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 108 คน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบดังนี้
 - 1.1 ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการเสริมสร้างสมรรถนะของครู ประกอบด้วย การสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ความพร้อมและความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองของครู การนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษา และความรู้ความเชี่ยวชาญของวิทยากร
 - 1.2 ขอบข่ายสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง การนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร และการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดผล การเรียนรู้
 - 1.3 กระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ มี 4 ขั้น คือ ขั้นการสำรวจความต้องการ ขั้นการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ขั้นการดำเนินการเสริมสร้าง จำแนกเป็น การเสริมสร้างโดยองค์กร ได้แก่ การฝึกอบรม การนิเทศ และการมีพี่เลี้ยง และการเสริมสร้างโดยตนเอง ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนครู และขั้นการประเมินผล โดยใช้กระบวนการเสริมสร้างทั้ง 4 ขั้นกับสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทั้ง 3 ขอบข่าย
 - 1.4 ผลการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย ครูมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ครูมีทักษะในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และครูมีเจตคติที่ดีต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
2. รูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร มีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมาก ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.45)

การอภิปรายผล

ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่ค้นพบตามความมุ่งหมายของการวิจัยมาอภิปรายผล ดังนี้

1. รูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการเสริมสร้างสมรรถนะของครู มี 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) การสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด 2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 3) ความพร้อมและความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองของครู 4) การนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษา และ 5) ความรู้ความเชี่ยวชาญของวิทยากร องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มี 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง 2) ด้านการนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร และ 3) ด้านการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มี 4 ขั้น คือ 1) ขั้นการสำรวจความต้องการ 2) ขั้นการวางแผนกำหนดเป้าหมาย 3) ขั้นการดำเนินการเสริมสร้าง จำแนกเป็น การเสริมสร้างโดยองค์กร ได้แก่ การฝึกอบรม การนิเทศและการมีพี่เลี้ยง และการเสริมสร้างโดยตนเอง ได้แก่ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนครู และ 4) ขั้นการประเมินผล และองค์ประกอบที่ 4 ผลการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มี 3 ด้าน ดังนี้ 1) ครูมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 2) ครูมีทักษะในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ 3) ครูมีเจตคติที่ดีต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผลการวิจัยได้มาจากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{x} = 4.80$ และ $S.D. = 0.12$) ซึ่งรูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2553) กล่าวว่า ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จของการพัฒนาประกอบด้วย การวิเคราะห์ความต้องการ จัดทำแผนการพัฒนา กำหนดนโยบายชัดเจน การสนับสนุนเชิงวิชาการ ให้ความรู้ ชี้แนะ เอื้ออำนวยความสะดวก การสนับสนุนสื่อ อุปกรณ์ งบประมาณ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีการนิเทศติดตามการพัฒนาและครูมีความตั้งใจ มุ่งมั่น ในการพัฒนาตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ศรีประไพโร พลเยี่ยม และสมใจ ภูมิพันธุ์ (2558) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของ

ผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกให้ครูได้เห็นว่ามีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาโรงเรียนทางด้านวิชาการ การแสดงออกถึงความรู้ด้านวิชาชีพ ประสบการณ์ และส่งเสริมครูให้มุ่งหาความรู้ เพื่อพัฒนางานด้านวิชาการ ส่งผลให้ครูเกิดความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานหรือพัฒนาตนเองตามไปด้วย นอกจากนี้กระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ เริ่มจากขั้นการสำรวจความต้องการ ขั้นการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ขั้นการดำเนินการเสริมสร้าง และขั้นการประเมินผล กระบวนการดังกล่าวทำให้ การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประสบผลสำเร็จตาม จุดมุ่งหมาย สอดคล้องกับการศึกษาของ ลัดดา ศิลาน้อย และคณะ (2554) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูโดยใช้รูปแบบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้โดยดำเนินงานภายใต้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการประกอบด้วย 4 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน ขั้นที่ 2 ขั้นกระบวนการ ขั้นที่ 3 ขั้นนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ให้ข้อเสนอแนะ ขั้นที่ 4 การปรับปรุงพัฒนา สำหรับผล การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า ครูมีความรู้ความ เข้าใจในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ครูมีทักษะในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ครูมีเจตคติที่ดีต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะการที่ครูมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะและมีเจตคติที่ดีต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้จะทำให้ครูมี ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เกณฑ์การให้ คะแนน การกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายในแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้ และมีความรู้ ความเข้าใจหลักการสร้าง การหาคุณภาพและการปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตลอดจนมีความสามารถในการใช้วิธีการวัดที่ หลากหลาย มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร แนวปฏิบัติในการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ การนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ อพันธ์ พูลพุทธา (2560) ได้ศึกษาผลการพัฒนาสมรรถนะการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู : กรณีศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคามพบว่า นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการวัดและ ประเมินผลการศึกษา วิธีการและเครื่องมือประเมิน และการวางแผนวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ด้านทักษะในการนำความรู้ที่ไปปฏิบัติงานวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การเลือกวิธีการประเมินที่เหมาะสมกับวิธีการเรียนการสอน การสร้างเครื่องมือประเมินที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ และ

ด้านเจตคติ ความคิดเห็น หรือความรู้สึกที่มีต่อแนวคิด หลักการและวิธีการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. รูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร มีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมาก ($\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ขอบข่ายสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.46) ผลการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = 0.51) กระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะ ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.46) และปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการเสริมสร้างสมรรถนะของครู ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ ทั้งนี้ เพราะรูปแบบได้สร้างขึ้นตามหลักวิชาการ มีการศึกษาเอกสาร งานวิจัยและได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ นอกจากนี้เมื่อนำไปให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครู ซึ่งเกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยตรงพิจารณาองค์ประกอบและรายละเอียดในแต่ละด้านต่างก็เห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับการศึกษาของ กฤติยา วงศ์ก้อม (2547, หน้า 181-188) เรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินการเรียนรู้ตามแนวคิดการประเมินแบบเสริมพลังอำนาจ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาครู ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการสนับสนุน ด้านการสร้างความรู้ความกระจ่างชัด ด้านการมีเสรีภาพทางการคิดอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ อพันธ์ พูลพุทธา (2560, หน้า 512) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ภาควิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า แบบจำลองการพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีหลักการพัฒนา 4 ด้าน คือ การระดมสมอง เอื้ออำนวยความสะดวก เน้นประสบการณ์จริงหรือประสบการณ์ตรง และการสอนงาน และข้อมูลย้อนกลับ โดยมีกิจกรรม 4 กิจกรรมที่นักศึกษาจะต้องปฏิบัติ ได้แก่ การฝึกอบรม การปฏิบัติในสถานการณ์จริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการนิเทศให้คำปรึกษา ด้วยการ Coaching and Mentoring สำหรับประเด็นการอภิปรายในแต่ละองค์ประกอบมีดังนี้

2.1 องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการเสริมสร้าง

สมรรถนะของครู มีความเหมาะสมโดยรวมในระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.51) โดยด้านครูมีความพร้อมและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้เพราะถ้าครูมีการวางแผนทางให้ตนเองพัฒนาไปสู่เป้าหมาย มีความตั้งใจแน่วแน่ในการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งมีความพร้อมทางด้านร่างกายและจิตใจในการเตรียมรับความรู้ใหม่อยู่เสมอก็จะส่งผลให้การเสริมสร้างสมรรถนะด้านวัดและประเมินผลบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ การนิเทศของผู้บริหาร ด้วยการให้คำแนะนำและปฏิบัติต่อครูอย่างเป็นกัลยาณมิตร ผู้บริหารแสดงภาวะผู้นำด้วยการโน้มน้าว จูงใจ สร้างความเข้าใจให้ครูเห็นความสำคัญของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ วิทยากรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการอบรม เข้าใจหลักการนิเทศและหลักการจัดการเรียนรู้ มีความชำนาญในการสื่อสารให้ครูเข้าใจสิ่งที่ได้รับการนิเทศ ตลอดจนการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด เช่น วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ การให้ขวัญกำลังใจสิ่งเหล่านี้จัดเป็นปัจจัยที่เอื้อให้การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูประสบผลสำเร็จได้ดี สอดคล้องกับการศึกษาของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2553, หน้า 11-12) กล่าวว่า ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จของการพัฒนาประกอบด้วย การวิเคราะห์ความต้องการ จัดทำแผนการพัฒนา กำหนดนโยบายชัดเจน การสนับสนุนเชิงวิชาการ ให้ความรู้ ชี้แนะ เอื้ออำนวยความสะดวก การสนับสนุนสื่ออุปกรณ์ งบประมาณ ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีการนิเทศ ติดตามการพัฒนาและครูมีความตั้งใจ มุ่งมั่น ในการพัฒนาตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชิดารัตน์ โสภาก (2556, บทคัดย่อ) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูปฏิบัติการสอนตามการรับรู้ของครูโรงเรียนเทคโนโลยีชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานตามการรับรู้ของครูและบุคลากรวิทยาลัยเทคโนโลยีวิศวกรรมบริหารธุรกิจ ประกอบด้วย ความชัดเจนของนโยบาย การกำหนดภารกิจและงานมอบหมาย การควบคุมและประเมินผล และการสนับสนุนทรัพยากร บุคลากร งบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์สำหรับใช้ปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สุรติยาพร ทองอ่ำ (2556, หน้า 147) กล่าวว่า ปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) วิทยากร เป็นบุคคลที่ให้ความรู้ด้านการวัดและประเมินผลในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษาได้แต่งตั้งคณะกรรมการจากหัวหน้าฝ่ายวิชาการและหัวหน้างาน

วัดและประเมินผล มีหน้าที่กำกับและติดตามการนิเทศตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้อง 3) ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีความพร้อมที่จะเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และ 4) การสนับสนุนงบประมาณ/วัสดุอุปกรณ์ ในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

2.2 องค์ประกอบที่ 2 ขอบข่ายสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ มี 3 ด้าน คือ ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ด้านการนำผล การประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร และด้านการสร้างและหา คุณภาพเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ ขอบข่ายดังกล่าวเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับงานของครู ทำให้ครูมีเข้าใจหลักสูตรและแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และสามารถปรับปรุงเครื่องมือหรือ วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับนักเรียนอยู่เสมอ ทั้งนี้เนื่องจากการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงจะสะท้อนให้เห็นความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ฉบับปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2545 ที่ระบุไว้ใน หมวด 4 ว่าด้วย แนวการจัดการการศึกษา มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และสอดคล้องกับแนวคิดของคุรุสภาเรื่องการประเมินตามสภาพจริง การสร้างและหา คุณภาพเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ และการนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตรเป็นสมรรถนะที่สำคัญของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (ประกาศ คณะกรรมการคุรุสภา, 2556, หน้า 46) สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ ไชยโส (2556, ออนไลน์) ที่ได้กำหนดสมรรถนะด้านการประเมินการเรียนรู้ของ นิสิตครูที่ได้รับการพัฒนาไว้ 9 สมรรถนะ โดยสมรรถนะในการออกแบบการประเมินสภาพจริงเป็นองค์ประกอบที่ 5 ของสมรรถนะดังกล่าว

2.3 องค์ประกอบที่ 3 กระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ การวางแผนการทำงานเป็นลำดับ เริ่มจากขั้นการสำรวจ ความต้องการ ขั้นการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ขั้นการดำเนินการเสริมสร้าง และขั้น การประเมินผล กระบวนการดังกล่าวทำให้การเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ทั้งนี้เพราะได้รับความร่วมมือจาก

หลายฝ่ายโดยเฉพาะครูผู้สอนที่ต้องเปิดใจรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา และนอกจากนี้จากผลการวิจัยพบว่าชั้นการประเมินผลมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดทั้งนี้เพราะครูสามารถนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่พบทั้งปัญหาของครูและปัญหาของนักเรียน และจะเป็นการย้อนกลับ (Feedback) ให้เกิดการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาการหาวิธีดำเนินการตามแผนและการประเมินผลเป็นวงจรต่อไป สอดคล้องกับการศึกษาของ ชูชัย สมितिโกร (2554, หน้า 5) ได้กล่าวถึง กระบวนการพัฒนาบุคลากรว่าประกอบด้วย การดำเนินงาน 4 ชั้น คือ 1) การสำรวจและการกำหนดความต้องการในการพัฒนาบุคลากร 2) การวางแผนพัฒนาบุคลากร มีการกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการ และระยะเวลาของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจน 3) การคัดเลือก ออกแบบ และดำเนินกิจกรรมการพัฒนา และ 4) การประเมินผลโครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้ทราบถึงสิ่งบรรลุผล ปัญหา อุปสรรค และสิ่งที่แก้ไขในการดำเนินงานต่อไป นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ลัดดา ศิลาอ่อน และคณะ (2554, หน้า 287) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูโดยใช้รูปแบบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้โดยดำเนินงานภายใต้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการประกอบด้วย 4 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 ชั้นวางแผน เป็นการกำหนดข้อตกลงและรับรู้ร่วมกันเกี่ยวกับขอบข่ายหลักสูตร บทบาทหน้าที่ ระยะเวลาการอบรม ชั้นที่ 2 ชั้นกระบวนการ เป็นชั้นที่ผู้ให้การอบรมแสดงภาพรวมเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงานที่ใช้กระบวนการวิจัยในการอบรม กิจกรรมการอบรมมุ่งเน้นการอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้ให้การอบรมเป็นที่ปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะ ผู้รับการอบรมต้องมีการบันทึกข้อสังเกตอย่างต่อเนื่อง เมื่อนำผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน ชั้นที่ 3 ชั้นนิเทศติดตาม ประเมินผล ให้ข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย การสังเกตการสอน การให้ข้อเสนอแนะ การวิเคราะห์ วิจัยปัญหา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การประเมินตนเอง และประเมินผลงานเพื่อการปรับปรุงข้อบกพร่อง ชั้นที่ 4 การปรับปรุง พัฒนา เป็นการนำผลที่เกิดขึ้นจากการอบรม ร่วมกันสรุปจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนาเพื่อการปรับปรุงงาน รวมทั้งการสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยังสอดคล้องกับ สุรติยาพร ทองอ่ำ (2556, หน้า 90) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับครูในสังกัดเทศบาลนครนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการพัฒนาครูที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

5 ชั้น ดังนี้ 1) ศึกษาปัญหาและสำรวจความต้องการเพื่อการพัฒนา 2) กำหนดจุดมุ่งหมายการพัฒนา 3) วางแผนการพัฒนา 4) ดำเนินการพัฒนา และ 5) ประเมินการพัฒนา

2.4 องค์ประกอบที่ 4 ผลการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ครูมีทักษะในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือครูมีเจตคติที่ดีต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ทั้งนี้เพราะการที่ครูมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะและมีเจตคติที่ดีต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้จะทำให้ครูมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เกณฑ์การให้คะแนน การกำหนดพฤติกรรมเป้าหมายในแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้ และมีความรู้ความเข้าใจหลักการสร้าง การหาคุณภาพและการปรับปรุงเครื่องมือวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตลอดจนมีความสามารถในการใช้วิธีการวัดที่หลากหลาย มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ อพันธ์วี พูลพุทธา (2560, หน้า 221-222) ได้ศึกษาผลการพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่า ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการวัดและประเมินผล การศึกษา วิธีการและเครื่องมือประเมิน และการวางแผนวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านทักษะในการนำความรู้ที่ไปปฏิบัติงานวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การเลือกวิธีการประเมินที่เหมาะสมกับวิธีการเรียนการสอน การสร้างเครื่องมือประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน และด้านเจตคติ ความคิดเห็น หรือความรู้สึกที่มีต่อแนวคิด หลักการและวิธีการการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยใช้

การพัฒนารูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่ารูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้สำหรับครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนคร มีความเหมาะสมในระดับมาก ดังนั้น โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสกลนครจึงควรนำรูปแบบดังกล่าวไปปรับใช้ตามความเหมาะสมกับบริบทโรงเรียนของตน
2. สำนักงานการศึกษาเทศบาลนครสกลนครควรนำรูปแบบเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ สำหรับครู ไปใช้ในการประชุมผู้บริหาร อบรมครูหรือวางแนวทางในการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ อย่างเป็นรูปธรรม
3. จากผลการวิจัย พบว่าในบรรดาองค์ประกอบของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ขอบข่ายสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านผลการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ด้านกระบวนการเสริมสร้างและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการเสริมสร้างสมรรถนะของครู ดังนั้นครูจะต้องพัฒนาตนเองด้วยการตั้งใจมุ่งมั่นที่จะทำหน้าที่ในการวัดและประเมินผลเพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี ซึ่งจะช่วยให้ครูทำหน้าที่ของตนได้อย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้ผู้บริหารในฐานะผู้รับผิดชอบการนิเทศภายในของโรงเรียนจะต้องเป็นผู้นำในการดำเนินงานวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ โน้มน้าวใจให้ครูปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ รวมทั้งให้คำแนะนำและปฏิบัติต่อครูอย่างให้เกิดการจัดการเรียนการสอนและสรุปผลการนิเทศและวิธีการแก้ปัญหาพร้อมกับครู เพื่อเป็นข้อมูลการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปพัฒนาเป็นหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้เพื่อทดลองใช้อย่างเป็นรูปธรรม
2. ควรวิจัยการพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของครู